

A IX. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus rezümékötete
Miskolc, Miskolci Egyetem Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, 2026.
ISBN 978-963-358-448-4

3. szimpózium

Diaszpóra és identitáskonstrukciók / Diaszpóra, identitás és hovatartozás

Szervezés: Csire Márta, Andrea Seidler
Tudományterület: interdiszciplináris

DIASZPÓRA MAGYARSÁGÁNAK KULTURÁLIS TŐKEEREJE

Pereszlényi Erika

Széchenyi István Egyetem

A diaszpóra-területen működő hétvégi magyar iskolák jelentősége a kulturális tőke átadásában jelentős. Legfőbb témaelemek a kulturális tőke mint fogalom, a magyar identitás, magyar nyelv és kultúra értéke és hasznosíthatósága a diaszpórában és az anyaországban.

A MAGYAR DIASZPÓRA AUSZTRÁLIÁBAN

Constantinovits Kinga

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Előadásomban az ausztráliai magyar diaszpóra történetével és az ottani magyar közösség identitástudatával foglalkozom. A magyar diaszpóra Ausztráliában a II. világháború után alakult ki, a ma is élő összetartó közösséggé pedig az 1956-os magyarok formálták. Kutatásomban arra keresem a választ, hogyan és milyen módon tudták megőrizni magyarságukat egy távoli kontinensen? Milyen hungarikumokat, értékeket hoztak magukkal a menekültek Ausztráliába? Milyen a mai magyarság identitástudata?

Kutatásom primer levéltári forrásokra és interjúkra épül.

AZ „ÓHAZA”, A MAGYARSÁG ÉS A MAGYAR IDENTITÁS NARRATÍV ALAKZATAI KANADAI MAGYAROKKAL KÉSZÜLT INTERJÚKBAN

Kulcsár Beáta

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Előadásomban 1960–1970-es években készült interjúkat szeretnék elemezni arra fókuszálva, hogy az interjúalanyok (Kanadába döntően 1945 előtt kivándorolt, földműves hátterű, Magyarországról és az utódállamokból származó magyarok) hogyan beszéltek az „Óhazáról”, magyar származásukról, valamint a magyar identitás és közösség megőrzésének lehetőségeiről és kihívásairól.

AZ AUSZTRIAI MAGYAROK: DIASZPÓRA VS. KISEBBSÉG

Csire Márta – Andrea Seidler

Universität Wien

Az előadás az ausztriai magyar közösségek helyzetét vizsgálja a történelmi kisebbségvédelem és a 21. századi migráció metszéspontjában. Bemutatja a burgenlandi őshonos magyar népcsoport és a bécsi, döntően migráció révén kialakult magyar közösség eltérő társadalmi és kulturális sajátosságait. Rámutat arra, hogy míg Burgenlandban az intézményes kisebbségvédelem és az identitásőrzés áll a középpontban, addig Bécsben a magyar nyelv elsősorban a mindennapi kommunikáció és a transznacionális kapcsolatok eszköze.

Az előadás elemzi az osztrák népcsoport-politika támogatási rendszerét, amely elsősorban a történelmi kisebbségekre épül, miközben a gyorsan növekvő migráns közösségek kívül maradnak ezen a kereten. Külön figyelmet fordít a nyelvmegőrzésre, az asszimiláció és az identitás kérdéseire, valamint a kulturális tevékenységek eltérő funkcióira Burgenlandban és Bécsben.

Az összehasonlítás rámutat arra, hogy a hagyományos kisebbségpolitikai eszközök egyre kevésbé tükrözik a mai társadalmi valóságot. Az előadás kitér arra, milyen lehetőségek kínálóznak a történelmi kisebbségvédelem és a modern migrációs folyamatok összehangolására. Amellett érvel, hogy a jövő kisebbségpolitikájának egyszerre kell figyelembe vennie a történelmi közösségek védelmét, a többnyelvűséget és a mobilitásból fakadó új identitásformákat. Az ausztriai magyar közösségek példája jól szemlélteti, hogy a nyelv, az identitás és a hovatartozás fogalma a 21. századi Európában új értelmezési kereteket igényel.